

OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2023/963,

15. mai 2023,

millega nimetatakse ametisse Euroopa Liidu eriesindaja Pärsia lahe piirkonnas

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 33 ja artikli 31 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) 18. mail 2022 võtsid Euroopa Komisjon ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja vastu ühisteatise Euroopa Parlamendile ja nõukogule strateegilise partnerluse kohta Pärsia lahe piirkonnaga. 20. juunil 2022 järgnesid sellele nõukogu järeldused.
- (2) Euroopa Liidu eriesindaja (edaspidi „ELi eriesindaja“) Pärsia lahe piirkonnas tuleks nimetada ametisse 21 kuuks.
- (3) Nõukogu ja komisjon, keda abistab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja, peaksid tagama kooskõla liidu välistegevuse eri valdkondade vahel Pärsia lahe piirkonnas ning tegema selleks tihedat koostööd. ELi eriesindaja toetab sellega seoses institutsioone ja teeb nendega koostööd.
- (4) ELi eriesindaja täidab oma volitusi olukorras, mis võib halveneda ja takistada Euroopa Liidu lepingu artiklis 21 sätestatud liidu välistegevuse eesmärkide saavutamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu eriesindaja

Käesolevaga nimetatakse Luigi DI MAIO Euroopa Liidu eriesindajaks (edaspidi „ELi eriesindaja“) Pärsia lahe piirkonnas ajavahemikuks 1. juuni 2023 kuni 28. veebruar 2025 Nõukogu võib poliitika- ja julgeolekukomitee hinnangule tuginedes ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“) ettepaneku põhjal otsustada, et ELi eriesindaja volitused lõpetatakse varem.

Artikkel 2

Poliitilised eesmärgid

ELi eriesindaja volitused on kooskõlas liidu välispoliitiliste eesmärkidega Pärsia lahe piirkonnas. Nende eesmärkide hulka kuuluvad:

- a) liidu põhihuvide ja julgeoleku kaitsmine Pärsia lahe piirkonnas;
- b) liidu ja Pärsia lahe piirkonna riikide heade ja tihedate suhete edendamine ühiste väärtuste ja huvide baasil;
- c) tugevama, tervikliku ja strateegilisema partnerluse loomine Pärsia lahe piirkonna riikidega, et suurendada heaolu ja julgeolekut;
- d) stabiilsuse ja julgeoleku edendamine Pärsia lahe piirkonnas, aidates kaasa pingete leevendamisele ning toetades dialoogi ja pikkajalisi piirkondlikke lahendusi Pärsia lahe piirkonnas.

Artikkel 3

Volitused

Poliitiliste eesmärkide saavutamiseks on ELi eriesindajal järgmised volitused:

- a) toetada koos Euroopa välisteenistusega kõrget esindajat 18. mai 2022. aasta ühisteatise strateegilise partnerluse kohta Pärsia lahe piirkonnaga ning asjaomastes 20. juuni 2022. aasta nõukogu järeldustes käsitletud välispoliitika ja julgeoleku aspektide rakendamisel;
- b) aidata diplomaatiliste kanalite kaudu kaasa rahu säilitamisele ja konfliktide ennetamisele piirkonnas ning nende võimaliku mõju vähendamisele, eelkõige võideldes selliste ühiste ohtude vastu nagu terrorism, kliimamuutused, keskkonnaseisundi halvenemine või energiajulgeoleku puudumine;
- c) aidata tagada liidu välistegevuse kooskõla ning edendada piirkonnas liidu prioriteete, väärtusi ja huve;
- d) aidata kaasa liidu rolli paremale mõistmisele ja selle nähtavusele piirkonnas, aidata võidelda desinformatsiooniga ning luua tugevamaid inimestevahelisi kontakte;
- e) tugevdada kahepoolseid kontakte Pärsia lahe piirkonna partneritega, kuid teha vajaduse korral koostööd ka selliste asjaomaste piirkondlike organisatsioonidega nagu Pärsia lahe koostöönõukogu (GCC), Araabia Riikide Liiga ja teised ELi eriesindaja tasandi asjaomased organisatsioonid.

Artikkel 4

Volituste täitmine

1. ELi eriesindaja vastutab oma volituste täitmise eest, tegutsedes kõrge esindaja alluvuses.
2. Poliitika- ja julgeolekukomiteel on ELi eriesindajaga eelissidemed ning ta on eriesindaja peamine kontaktorgan nõukogus. Poliitika- ja julgeolekukomitee annab ELi eriesindajale tema volituste raames strateegilisi juhtnõore ja poliitilisi suuniseid, ilma et see piiraks kõrge esindaja volitusi.
3. ELi eriesindaja teeb tihedat koostööd Euroopa välisteenistuse asjaomaste osakondadega.
4. ELi eriesindaja teeb tihedat koostööd piirkonnas asuvate liidu delegatsioonidega.
5. ELi eriesindaja asub Euroopa välisteenistuse peakorteris ja külastab korrapäraselt Pärsia lahe piirkonda.

Artikkel 5

Rahastamine

1. ELi eriesindaja volituste täitmisega seotud kulude katmiseks ajavahemikul 1. juuni 2023 kuni 28. veebruar 2025 ette nähtud lähtesumma on 1 800 000 eurot.
2. Kuludid hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja normidele.
3. Kulude haldamise kohta sõlmitakse ELi eriesindaja ja komisjoni vahel leping. ELi eriesindaja annab kõigist kuludest aru komisjonile.

Artikkel 6

Meeskonna moodustamine ja koosseis

1. ELi eriesindaja vastutab oma volituste ja talle eraldatud vastavate rahaliste vahendite piires oma meeskonna moodustamise eest. Meeskonda kuuluvad vastavalt volitustele konkreetsetes poliitikaküsimustes pädevad isikud. ELi eriesindaja teavitab nõukogu ja komisjoni viivitamata oma meeskonna koosseisust.

2. Liikmesriigid, liidu institutsioonid ja Euroopa välisteenistus võivad teha ettepaneku isikkoosseisu liikmete lähetamiseks ELi eriesindaja juurde. Lähetatud isikkoosseisu liikmete töötasu katab vastavalt kas asjaomane liikmesriik, asjaomane liidu institutsioon või Euroopa välisteenistus. Liikmesriikide poolt liidu institutsioonidesse või Euroopa välisteenistusse lähetatud eksperdid võib määrata ka ELi eriesindaja meeskonna juurde. Rahvusvahelistel lepingulistel töötajatel peab olema liikmesriigi kodakondsus.

3. Kõik lähetatud isikkoosseisu liikmed jäävad neid lähetanud liikmesriigi või liidu institutsiooni või Euroopa välisteenistuse haldusalluvusse ning täidavad oma kohustusi ja tegutsevad ELi eriesindaja volituste huvides.

Artikkel 7

ELi eriesindaja ja tema isikkoosseisu liikmete privileegid ja immuunitedid

ELi eriesindaja ja tema isikkoosseisu liikmete missiooni läbiviimiseks ja sujuvaks toimimiseks vajalikud privileegid, immuunitedid ja täiendavad tagatised lepatakse vastavalt vajadusele kokku vastuvõtvate riikidega. Liikmesriigid ja Euroopa välisteenistus annavad selleks kogu vajaliku toetuse.

Artikkel 8

ELi salastatud teabe kaitse

ELi eriesindaja ja tema meeskonna liikmed järgivad nõukogu otsusega 2013/488/EL⁽¹⁾ kehtestatud julgeolekupõhimõtteid ja miinimumstandardeid.

Artikkel 9

Juurdepääs teabele ja logistiline tugi

1. Liikmesriigid, komisjoni talitused, Euroopa välisteenistus ja nõukogu peasekretariaat tagavad, et ELi eriesindajale võimaldatakse juurdepääs mis tahes asjakohasele teabele.
2. Vastavalt vajadusele pakuvad piirkonnas logistilist tuge liikmesriigid ja/või piirkonnas asuvad liidu delegatsioonid.

Artikkel 10

Julgeolek

ELi eriesindaja võtab oma otsesesse alluvusse kuuluvate isikkoosseisu liikmete julgeoleku tagamiseks kõik otstarbekad meetmed, toimides kooskõlas liidu poliitikaga Euroopa Liidu lepingu V jaotise alusel väljapoole liitu operatiivülesannete täitmisele lähetatud isikkoosseisu julgeoleku kohta ning vastavalt oma volitustele ja julgeolekuolukorrale oma vastutuspiirkonnas, tehes eelkõige järgmist:

- a) koostab Euroopa välisteenistuse suunistele tuginedes eriomase julgeolekukava, milles nähakse ette konkreetset füüsilised, organisatsioonilised ja menetluslikud julgeolekumeetmed, millega reguleeritakse isikkoosseisu liikmete ohutu liikumise korda vastutuspiirkonda ja vastutuspiirkonnas ning julgeolekualaste juhtumite ohjamist, ning mis hõlmab erandolukorra lahendamise plaani ja evakueerimisplaani;
- b) tagab vastutuspiirkonnas valitsevatele tingimustele vastava kõrge riski kindlustuskaitse kõigile väljapoole liitu lähetatud isikkoosseisu liikmetele;
- c) tagab, et kõik ELi eriesindaja meeskonna väljapoole liitu lähetatud liikmed, sealhulgas kohapeal tööle võetud lepingulised isikkoosseisu liikmed, on saanud enne vastutuspiirkonda saabumist või sinna saabudes asjakohase julgeolekukoolituse, mis tugineb Euroopa välisteenistuse poolt sellele piirkonnale määratud riskiastmele;

⁽¹⁾ Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/488/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1).

- d) tagab, et kõik korrapäraste julgeolekuhindamiste tulemusel esitatud kokkulepitud soovitused viiakse ellu, ning esitab nende elluviimise ja muude julgeolekuküsimuste kohta nõukogule, kõrgele esindajale ja komisjonile kirjalikke aruandeid korrapäraste eduaruannete ja volituste täitmist käsitleva täieliku aruande raames.

Artikkel 11

Aruandlus

ELi eriesindaja esitab kõrgele esindajale, Euroopa välisteenistusele ning poliitika- ja julgeolekukomiteele korrapäraselt suulisi ja kirjalikke aruandeid. Vajaduse korral annab ELi eriesindaja aru ka nõukogu töörühmadele. Korrapärased aruanded edastatakse COREU-võrgu kaudu. ELi eriesindaja võib esitada aruandeid välisasjade nõukogule. ELi eriesindajale võib teha ülesandeks Euroopa Parlamendi teavitamise.

Artikkel 12

Koordineerimine

1. ELi eriesindaja aitab kaasa liidu tegevuse ühtsuse, järjepidevuse ja tõhususe saavutamisele ning aitab tagada, et liidu vahendeid ja liikmesriikide meetmeid kasutatakse järjepidevalt liidu poliitiliste eesmärkide saavutamiseks. ELi eriesindaja tegevus kooskõlastatakse komisjoni tegevusega. ELi eriesindaja teavitab korrapäraselt liikmesriikide missioone ja liidu delegatsioone piirkonnas.
2. Kohapeal tehakse tihedat koostööd liidu delegatsioonide juhtide ning liikmesriikide missioonide juhtidega. Nad teevad kõik endast sõltuva, et aidata ELi eriesindajat tema volituste täitmisel. Sel eesmärgil teeb ELi eriesindaja koostööd ka teiste kohapeal asuvate rahvusvaheliste ja piirkondlike osalejatega.

Artikkel 13

Läbivaatamine

Käesoleva otsuse rakendamine ja selle sidusus teiste liidu meetmetega kõnealuses piirkonnas vaadatakse korrapäraselt läbi. ELi eriesindaja esitab nõukogule, kõrgele esindajale ja komisjonile korrapäraselt eduaruanded ning hiljemalt 30. novembril 2024 täieliku lõpparuande volituste täitmise kohta.

Artikkel 14

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 15. mai 2023

Nõukogu nimel
eesistuja
J. FORSSMED